

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121550453
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6121550453.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

6

19Csp/2/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: mBank SPÓLKA AKCYJNA, IČ: 001254524, Prosta 18, 008 50 Varšava, Poľská republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom: mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, IČO: 36 819 638, Pribinova 10, 811 09 Bratislava, zast.: MCGA legal, s.r.o., IČO: 36 715 662, Partizánska 2, 811 03 Bratislava-Staré Mesto, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX B., zast. Advokátskou kanceláriou WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov, IČO: 50 680 552, o zaplatenie 4 516,85 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2

19Csp/2/2022

I. Žalobu z a m i e t a.

II. P r i z n á v a žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

5

19Csp/2/2022

1. Žalobca (banka) sa žalobou doručenou upomínacom konaní Okresnému súdu Banská Bystrica 29.11.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4 516,86 eur s prísl. z titulu nesplatenej časti úveru na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere mPôžička Plus č. HNM055554875 zo dňa 19.6.2014, ktorý úver bol pre neplatenie splátok riadne a včas vyhlásený za mimoriadne splatný v súlade so zmluvou.

2. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz Okresným súdom Banská Bystrica dňa 3.12.2021 pod sp.zn. 28Up/1891/2021, proti ktorému podal žalovaný včas odpor s tým, že pohľadávku popiera čo do dôvodu a výšky., súd nemal vydať platobný rozkaz, lebo zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. a namieta premlčanie nároku.

3. Žalobca vo vyjadrení k odporu poukázal len na všeobecné konštatovanie žalovaného o neprijateľnosti zmluvných podmienok, a poprel aj námietku premlčania s poukazom na to, že k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru došlo pre splátku splatnú v mesiaci 08/2019 a teda k premlčaniu mohlo dôjsť najskôr v mesiaci 08/2022.

4. Na pojednávaní konanom dňa 13.6.2023 právny zástupca žalovaného ďalej namieta, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkov v prvom rade preto, lebo dlžník nebol informovaný o výške prvej splátky, teda v zmluve je nesprávne uvedená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., s poukazom na to, že v zmluve v bode 1.7 je uvedené, že dlžník berie na vedomie a súhlasí s tým, že prvá splátka úveru môže byť vyššia ako nasledujúce splátky a druhá a ďalšie splátky úveru budú vždy v rovnakej výške. Tieto platby žalovaný realizoval inkasom z bežného účtu, takže samotnú výšku splátok sám nezadával, ale bola automaticky strhávaná., teda nemal informáciu o výške splátky., v druhom rade preto, lebo v zmluve nie je uvedená výška poplatku za úver., je len uvedené v bode 3.1, že poplatok za poskytnutie pôžičky je 1,5 % z poskytnutej sumy úveru. Z tohto dôvodu je v zmluve nesprávne uvedená výška spotrebiteľského úveru s tým, že žalovaný si nepamätá, či mu na účet prišla nižšia suma, alebo či bol tento poplatok potom automaticky stiahnutý., v treťom rade preto, lebo v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka spotrebiteľského úveru a RPMN a to z dôvodu, že do týchto celkových nákladov nebol zarátaný poplatok za poistenie a o výške poistného klient nebol v čase uzatvárania zmluvy informovaný. Namieta ďalej aj nepreukázanie splnenia odbornej starostlivosti podľa § 7 zákona č 129/2010 Z.z.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 19.6.2014 uzavrela banka a žalovaný elektronicky Zmluvu o poskytnutí úveru mPôžička plus č. D., na základe ktorej na základe jeho žiadosti zo 17.6.2014 mu poskytla úver vo výške 14 120 eur s konečnou splatnosťou úveru 28.6.2021, ktorý mal splácať formou 84 mesačných splátok vo výške 233,68 eur k 28. dňu v mesiaci podľa Harmonogramu splátok, ktorý bude oznámený žalovanému prostredníctvom internet bankingu a po jeho vydaní sa stane Prílohou č. 2, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Úver bol poskytnutý s ročnou pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorá je v deň uzavretia zmluvy 9,90 %, RPMN 10,36 %, priemernou RPMN 11,89 %, celkové náklady spojené s úverom predstavovali 19 665,83 eur.

7. V § 3 zmluvy nazvanej Poplatky boli dohodnuté poplatky za poskytnutie pôžičky 1,5% z poskytnutej sumy úveru, vystavenie dodatku k zmluve 16,60 eur., poistenie schopnosti splácať a to za základný súbor poistenie 4,5%, za rozšírený súbor 6,5% a za komplexný súbor 7,5% z mesačnej splátky úveru; vykonanie platobného príkazu z účtu zaťaženého exekúciou alebo výkonom rozhodnutia 9,96 eur; vystavenie informácií o klientovi na žiadosť klienta za posledných 12 mesiacov 6,64 eur podľa vzoru banky; podľa vzoru klienta za posledných 12 mesiacov 9,94 eur; vystavenie a odoslanie informácie o úverovom produkte na žiadosť klienta 9,94 eur; vystavenie a odoslanie dokumentov iných než uvedených v sadzobníku na žiadosť klienta 16,60 eur plus 20 % DPH; odoslanie sadzobníka v papierovej forme na žiadosť klienta 9,94 eur; odoslanie listovej upomienky za nepovolené prečerpanie, omeškanie splátky úverového produktu alebo nesplnenie zmluvných podmienok 23,24 eur.

8. V § 7 zmluvy nazvaného Omeškanie dlžníka bodu 7.3. bolo dohodnuté, že nesplácanie úveru dlžníkom v súlade s podmienkami zmluvy môže mať za následky:

a) vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo strany mBank, odstúpenie od zmluvy zo strany mBank; v prípade, ak ide o omeškanie dlžníka so zaplatením splátky úveru môže E. vyhlásiť okamžitú splatnosť a vyzvať dlžníka na zaplatenie celého úveru aj s príslušenstvom najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, ak súčasne mBank upozornila klienta v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, najneskôr však do splatnosti nasledujúcej splátky úveru.

9. Z výpisu z webu o uzavretí zmluvy súd zistil, že 18.06.2014 bola zmluva bankou posudzovaná a následne 19.06.2014 bolo zaslané vyrozumienie dlžníkovi o uzavretí tejto zmluvy.

10. Z histórie úveru ku dňu 02.10.2020 súd zistil, že žalovaný uhradil na úver celkom sumu 15.462,91 eur.

11. Z Poslednej výzvy k uhradeniu dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti z 28.11.2019 súd zistil, že banka vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky v celkovej výške 428,63 eur, z čoho istina po lehote splatnosti predstavovala 378,08 eur, nezaplatené úroky 42,55 eur a poplatky 8 eur s tým, že dlžná čiastka nezahŕňa poplatok podľa sadzobníka za vyhotovenie a zaslanie tejto ďalšej upomienky vo výške 4 eur. Banka vyzvala žalovaného k úhrade tejto sumy vrátane poplatku vo výške 4 eur najneskôr do 15 dní od doručenia tejto výzvy, ako aj k uhradeniu všetkých ostatných dlžných splátok, ktoré budú splatné po doručení tejto výzvy s upozornením, že ak nedôjde v tomto termíne k uhradeniu dlžnej pohľadávky, je táto výzva zároveň aj vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti pohľadávky. Výzva bola žalovanému doručená 9.12.2019.

12. Na výzvu súdu zo dňa 01.02.2022, aby žalobca v lehote 20 dní pod následkom koncentrácie konania predložil súdu dôkazy o splnení odbornej starostlivosti podľa § 7 zákona 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ZoSÚ), ktorá výzva bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu 02.02.2022, žalobca zostal nečinný.

13. Na pojednávaní konanom dňa 13.06.2023 právny zástupca žalobcu uviedol, že mu bol doručený interný záznam o šetrení spôsobilosti žalovaného splácať tento úver, pričom z neho vyplýva, že banka vychádzala z toho, že žalovaný mal účet v banke a mal v žiadosti deklarovaný príjem 1.800 eur mesačne. Banka zistila, že jeho príjem je okolo 1.536 eur. Dôkaz na preukázanie tejto skutočnosti nebol predložený., rovnako nebola ani na pojednávaní predložená žiadosť, že žalovaný mal uviesť nulové bežné výdavky, a teda banka vychádzala z výdavkov v zmysle životného minima vo výške 198 eur. Dôkaz o tom, aby banka zisťovala rodinný stav a výdavky finančného charakteru nepredložil, ale uviedol, že banka zisťovala finančné výdavky žalovaného a zistila, že sú negatívne.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

15. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie zostatku spotrebiteľského úveru, ktorý právny nárok sa riadi ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z., v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ZoSÚ), ako aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (OZ).

16. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

17. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

18. Súd vzhľadom na vznesené námietky ohľadom bezúročnosti a bezpoplatkovosti tohto úveru konštatuje, že v danom prípade súd nepovažuje za bezúročný a bezpoplatkový úver z dôvodov namietaných žalovanou stranou podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia s poukazom na harmonogram splátok, ktorý mal byť súčasťou zmluvy a napriek tomu, že ho žalobca nepredložil žalovaný nespochybňoval túto skutočnosť ani v odpore proti platobnému rozkazu. Súd má teda za to, že tento harmonogram splátok bol súčasťou zmluvy tak, ako je uvedený aj v náležitostiach zmluvy. Súd v tejto súvislosti poukazuje na ustálenú

rozhodovaciú prax súdov vyslovenú napr. v uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018 sp.zn. 3 Cdo 146/2017.

18.1. K vznesenej námietke, že v zmluve je nesprávne uvedená výška spotrebiteľského úveru s tým, že žalovaný si nepamätá, či mu na účet prišla nižšia suma, alebo či bol tento poplatok potom automaticky stiahnutý, súd konštatuje podľa histórie úveru, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 14 120 eur, teda suma nebola ponížená o poplatok za poskytnutie úveru.

18.2. K vznesenej námietke žalovaného, že v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka spotrebiteľského úveru a RPMN, teda nebola splnená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm.j) ZoSÚ, a to z dôvodu, že do týchto celkových nákladov nebol zarátaný poplatok za poistenie a o výške poistného klient nebol v čase uzatvárania zmluvy informovaný, súd konštatuje, že z § 3 bodu 3.1.e) zmluvy nevyplýva určito a zrozumiteľne s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka, aby strany sporu dohodli konkrétny súbor poistenia, a tak námietka žalovaného o tom, že ani nebol v čase uzatvárania zmluvy o výške poplatku za poistenie informovaný, zodpovedá aj porušeniu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka a pokiaľ by súd nepovažoval poistné poplatky za neurčitú a nezrozumiteľne dohodnutú zmluvnú povinnosť a teda neplatnú, považoval by túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú a neplatnú. Z takejto zmluvnej podmienky nepatrí veriteľovi nárok, ale v takom prípade, keďže súd nepovažuje toto dojednanie o poistnom za platné, námietka na nesprávne uvedenie celkovej čiastky, nie je právne relevantná., poistné poplatky nebolo potrebné zarátavať do celkových nákladov aj do výpočtu RPMN.

18.3. Ohľadom vznesenej námietky premičania vzhľadom na vyjadrenie banky, ako aj s poukazom na históriu splácania úveru súd konštatuje, že ak malo dôjsť k zosplatneniu úveru pre splátku splatnú v mesiaci august 2019, pričom súd konštatuje, že aj po zaslaní poslednej výzvy k uhradeniu/vyhláseniu okamžitej splatnosti z 28.11.2019 bola uskutočnená úhrada na úver dňa 27.12.2019., je potrebné počítať trojročnú premičaciu lehotu podľa § 101 Občianskeho zákonníka a splatnosť celého úveru mohla nastať najskôr od uplynutia troch mesiacov od nezaplatenia splátky, pre ktorú mal byť úver zosplatnený, a v danom prípade teda, keďže žaloba bola podaná 29.11.2021, nárok bol uplatnený v premičacej lehote.

19. Súd však konštatuje, že banka ani na výzvu súdu v súdom stanovenej lehote nepredložila dôkazy o splnení odbornej starostlivosti, na ktoré predloženie bola vyzvaná v lehote 20 dní pod následkom koncentrácie konania, a neurobila tak ani dodatočne na pojednávaní. Pokiaľ právny zástupca žalobcu na pojednávaní poukázal na interný záznam o splnení tejto odbornej starostlivosti, súd nepovažuje tento dôkaz zo strany žalobcu za dôkaz o splnení odbornej starostlivosti, keďže sa jedná iba o dôkaz, ktorý nie je podložený žiadnymi listinnými dokladmi, z ktorých by bolo možné preskúmať splnenie tejto povinnosti.

19.1. Žalobca poukázal v tomto internom pokyne na žiadosť klienta, avšak ani túto nepredložil. Rovnako poukázal aj na zistenie, že klient v žiadosti uviedol splátky mimo banky, v ktorej požiadal úver vo výške 0 eur, avšak dotazom do úverových registrov a do vlastných systémov banka zistila, že klient mal v čase podania žiadosti o úver úvery so splátkovým zaťažením 331,20 eur.

20. Súd poukazuje na účel ustanovenia § 7 ZoSÚ, aby poskytovateľ úveru transparentne a zodpovedne pristupoval k poskytovaniu týchto úverov. Keďže žalobca nepreukázal, a jedná sa o dôkaznú povinnosť na jeho strane v celom rozsahu, aby bol dodržal svoje povinnosti v zmysle § 7 ZoSÚ a s odbornou starostlivosťou šetрил spôsobilosť žalovaného splácať predmetný úver, pričom za hrubé porušenie tejto povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov., túto skutočnosť je potrebné nielen tvrdiť, ale aj preukázať a žalobca nepreukázal dôkaznými prostriedkami splnenie tejto povinnosti, preto súd považuje úver za bezúročný a bezpoplatkov.

21. V danom prípade súd konštatuje, že vyzval žalobcu na preukázanie splnenia odbornej starostlivosti veriteľa podľa § 7 ZoSÚ, ktoré splnenie tejto povinnosti má preukazovať veriteľ, ale tento na výzvu súdu nereagoval, a ani na pojednávaní dôkazy o splnení tejto starostlivosti nepredložil., nepreukázanie odbornej starostlivosti znamená, že banka nepostupovala podľa § 7 ZoSÚ a je potrebné vychádzať zo zistenia, že poskytla úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

22. Keďže je potrebné pre toto hrubé porušenie odbornej starostlivosti považovať úver za bezúročný a bezpoplatkov, v danom prípade prichádza do úvahy vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške

predstavujúcej rozdiel medzi poskytnutou istinou úveru a zaplatenou sumou, do ktorej súd zarátal aj poistné poplatky, keďže sa jedná o plnenie z neplatného právneho úkonu aj neprijateľnej zmluvnej podmienky, a tak je zrejmé, že žalovaný istinu úveru preplatil, a preto žalobca nemá nárok ani na vrátenie istiny, a súd žalobu zamietol.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP, a keďže žalovaný mal vo veci úspech v celom rozsahu, priznal mu 100 % náhradu trov konania.

Poučenie:

2

19Csp/2/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.